

TREŚĆ

PRZEDMOWA DO WYDANIA DRUGIEGO	11
---	----

I. PRZEDMIOT NAUKI O MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKACH EKONOMICZNYCH (W. Sierpiński)

1. Międzynarodowe stosunki ekonomiczne	17
2. Przedmiot nauki o międzynarodowych stosunkach ekonomicznych	20
3. Ewolucja burżuazyjnych koncepcji przedmiotu nauki o międzynarodowych stosunkach ekonomicznych	25
4. Ukształtowanie się podstaw marksistowskiej nauki o międzynarodowych stosunkach ekonomicznych	31

II. UKSZTAŁTOWANIE I ROZWÓJ KAPITALISTYCZNEJ GOSPODARKI ŚWIATOWEJ (J. Słodaczuk)

1. Międzynarodowy podział pracy	40
2. Ukształtowanie kapitalistycznego międzynarodowego podziału pracy	43
3. Mechanizm kształtowania się międzynarodowego podziału pracy w kapi- talizmie	47
4. Rola wywozu kapitału i migracji siły roboczej w kształtowaniu międzyna- rodowego podziału pracy	49
5. Rola polityki państwowej w kształtowaniu międzynarodowego kapitalistycz- nego podziału pracy	53
6. Struktura tradycyjnego kapitalistycznego międzynarodowego podziału pracy i jej skutki dla krajów wysoko i słabo rozwiniętych	55
7. Zasadnicze kierunki i struktura handlu światowego w okresie tradycyjnego międzynarodowego podziału pracy	61

III. STRUKTURALNE PRZEMIANY WE WSPÓŁCZESNEJ GOSPODARCE ŚWIATOWEJ (J. Słodaczuk)

1. Dezintegracja tradycyjnego systemu gospodarstwa światowego	65
2. Tendencje do regionalnej integracji gospodarczej w wysoko rozwiniętych krajach kapitalistycznych	73
3. Tendencje rozwojowe i zmiana układu sił między wysoko rozwiniętymi kra- jami kapitalistycznymi w latach 1950—1970	79
4. Problemy rozwoju i uprzemysłowienia krajów gospodarczo słabo rozwini- ętych	84
5. Rozwój i współpraca gospodarcza krajów socjalistycznych	90

IV. TEORIA KOSZTÓW KOMPARATYWNYCH I WARTOŚĆ MIĘDZYNARODOWA (W. Sierpiński)

1. Ukształtowanie się teorii wartości międzynarodowej; teoria kosztów komparatywnych	107
2. Rozwój burżuazyjnych teorii wartości międzynarodowej	115
3. Wartość międzynarodowa w marksistowskiej teorii ekonomicznej	129
4. Koszty komparatywne a międzynarodowy podział pracy w warunkach systemu państw socjalistycznych	137

V. PIENIĄDZ ŚWIATOWY I MECHANIZM ROZLICZEŃ MIĘDZYNARODOWYCH (Z. Kamecki)

1. Pieniądz światowy	143
2. Dewiza i obrót dewizowy	144
3. System waluty złotej	148
4. System pieniężny i mechanizm płatności międzynarodowych w okresie międzywojennym	152
5. Strefy walutowe w krajach kapitalistycznych po II wojnie światowej	155
6. Zagadnienie międzynarodowego pieniądza kierowanego w kapitalizmie	161
7. Obecny system walutowy krajów kapitalistycznych	168
8. System walutowy i mechanizm rozliczeń międzynarodowych w krajach socjalistycznych	187
9. Zmiany w sposobie funkcjonowania złota jako pieniądza światowego	194

VI. KURSY WALUT (Z. Kamecki)

1. Pojęcie kursu walutowego (dewizowego)	200
2. Czynniki określające kurs walutowy w gospodarce kapitalistycznej	201
3. Czynniki określające kurs walutowy w ujęciu ekonomistów burżuazyjnych	210

VII. CENA ŚWIATOWA I MECHANIZM CEN NA RYNKU MIĘDZYNARODOWYM (J. Soldaczuk)

1. Pojęcie ceny światowej	218
2. Czynniki określające zmiany cen towarów na rynku światowym	222
3. Czynniki określające rozmiary i zmiany podaży, popytu i cen towarów surowcowo-rolnych na rynku światowym	228
4. Czynniki określające zmiany podaży, popytu i cen towarów przemysłowych na rynku światowym	233
5. Tendencje zmian cen towarów surowcowo-rolniczych i towarów przemysłowych oraz ich relacji wzajemnych (<i>terms of trade</i>) w handlu międzynarodowym	237
6. System cen w obrotach międzynarodowych krajów socjalistycznych	242

VIII. HANDEL ZAGRANICZNY A DOCHÓD NARODOWY I PROCES REPRODUKCJI SPOŁECZNEJ (J. Soldaczuk)

1. Zarys ujęcia problemu w literaturze ekonomicznej	249
2. Miejsce handlu zagranicznego w gospodarce narodowej: ogólne bilansowe	

relacje reprodukcji globalnej, eksportu i importu	258
3. Handel zagraniczny a wzrost gospodarczy (problemy podstawowe)	267
4. Handel zagraniczny a realne (rzeczowe) środki realizacji nakładów inwestycyjnych	271
5. Handel zagraniczny a efektywność nakładów	275

IX. CZYNNIKI OKREŚLAJĄCE ROZMIARY I TEMPO ZMIAN IMPORTU I EKSPORTU (J. Soldaczuk)

1. Rola czynników strukturalnych i instytucjonalnych	280
2. Zmiany produkcji i dochodu narodowego a zmiany importu. Dochodowa elastyczność popytu na import globalny	282
3. Zmiany cen a zmiany popytu na import globalny	285
4. Zmiany popytu na importowane dobra inwestycyjne	286
5. Zmiany popytu na import surowcowy	290
6. Zmiany popytu na importowane towary konsumpcyjne	294
7. Czynniki określające podaż towarów eksportowych	296
8. Zmiany popytu zagranicy a eksport danego kraju	301

X. HANDEL ZAGRANICZNY A CYKL KONIUNKTURALNY W GOSPODARCE KAPITALISTYCZNEJ (J. Soldaczuk)

1. Handel zagraniczny a zmiany efektywnego popytu	305
2. Mnożnik handlu zagranicznego	309
3. Handel zagraniczny jako czynnik przenoszenia się ożywienia i recesji gospodarczej w skali międzynarodowej	319
4. Wpływ zmian koniunktury w rozwiniętych krajach kapitalistycznych na kraje gospodarczo słabo rozwinięte	327

XI. MIĘDZYNARODOWE OBROTY KAPITAŁOWE (J. Soldaczuk)

1. Problem międzynarodowych obrotów kapitałowych w burżuazyjnej literaturze ekonomicznej	332
2. Pojęcie wywozu kapitału	336
3. Warunki i przyczyny wywozu kapitału	338
4. Formy wywozu kapitału	342
5. Skutki wywozu kapitału dla krajów wywożących kapitał	348
6. Rola i skutki przywozu kapitału dla krajów rozwijających się	350

XII. BILANS PŁATNICZY (Z. Kamecki)

1. Pojęcie i podział bilansu płatniczego	355
2. Klasyfikacja bilansów obrotów gospodarczych z zagranicą w krajach kapitalistycznych	359
3. Układ bilansów płatniczych kapitalistycznych krajów słabo rozwiniętych gospodarczo	361
4. Układ bilansów płatniczych kapitalistycznych krajów wysoko rozwiniętych gospodarczo	367
5. Bilanse obrotów gospodarczych z zagranicą w krajach socjalistycznych	374

XIII. CZYNNIKI OKREŚLAJĄCE RÓWNOWAGĘ BILANSU PŁATNICZEGO (Z. Kamecki)

1. Pojęcie równowagi i braku równowagi bilansu płatniczego	378
2. Czynniki określające krótkookresową równowagę bilansu płatniczego krajów kapitalistycznych	381
3. Czynniki określające długookresową równowagę bilansu płatniczego krajów kapitalistycznych	385
4. Mechanizm wyrównywania się bilansu płatniczego w ujęciu ekonomistów burżuazyjnych	392
5. Czynniki określające równowagę bilansu płatniczego w gospodarce socjalistycznej	402

XIV. MIĘDZYNARODOWA RÓWNOWAGA PŁATNICZA (Z. Kamecki)

1. Pojęcie międzynarodowej równowagi płatniczej	419
2. Problem międzynarodowej równowagi płatniczej przed I wojną światową i w okresie międzywojennym	421
3. Problem międzynarodowej równowagi płatniczej w wysoko rozwiniętych gospodarczo krajach kapitalistycznych po II wojnie światowej	424
4. Trudności płatnicze krajów słabo rozwiniętych gospodarczo	443
5. Trudności płatnicze w procesie uprzemysłowienia i wzrostu gospodarczego krajów socjalistycznych	450

XV. PRZEMIANY W PODSTAWACH ZAGRANICZNEJ POLITYKI EKONOMICZNEJ KRAJÓW KAPITALISTYCZNYCH W ROZWOJU HISTORYCZNYM (J. Słodczuk)

1. Pojęcie zagranicznej polityki ekonomicznej	458
2. Polityka handlowa formującego się systemu kapitalistycznego	463
3. Zmiany zasad polityki handlowej krajów kapitalistycznych w epoce kapitalizmu monopolistycznego	466
4. Zagraniczna polityka ekonomiczna krajów kapitalistycznych w okresie wielkiego kryzysu ekonomicznego	470
5. Ewolucja zagranicznej polityki ekonomicznej rozwiniętych krajów kapitalistycznych po II wojnie światowej	472
6. Podstawy zagranicznej polityki ekonomicznej krajów gospodarczo słabo rozwiniętych	477

XVI. NARZĘDZIA POLITYKI HANDLOWEJ W KAPITALIZMIE (Z. Kamecki)

1. Klauzula największego uprzywilejowania (KNU) i klauzula narodowa	482
2. Cła i polityka celna	487
3. Opłaty wyrównawcze	515
4. Opłaty i podatki wewnętrzne	517
5. Inne bariery parataryfowe	528
6. Subwencje eksportowe	532
7. Ograniczenie ilościowe	544
8. Ograniczenia dewizowe	555

**XVII. POLITYKA KURSU WALUTOWEGO I POŚREDNIE ŚRODKI
ODDZIAŁYWANIA PAŃSTWA NA BILANS PŁATNICZY
W KAPITALIZMIE (Z. Kamecki)**

1. Polityka kursu walutowego	564
2. Pośrednie środki oddziaływania państwa kapitalistycznego na bilans płat- niczy	589

**XVIII. PODSTAWY POLITYKI HANDLU ZAGRANICZNEGO
KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH (Z. Kamecki)**

1. Monopol handlu zagranicznego	597
2. Model handlu zagranicznego	599
3. Cele polityki handlowej w gospodarce socjalistycznej. Problem optymalizacji handlu zagranicznego	607
4. Długookresowe optimum handlu zagranicznego	611
5. Krótkookresowe optimum handlu zagranicznego	616
6. Problem rachunku ekonomicznego w handlu zagranicznym	618

**XIX. NARZĘDZIA POLITYKI HANDLOWEJ W GOSPODARCE
SOCJALISTYCZNEJ (Z. Kamecki)**

1. Planowanie handlu zagranicznego	623
2. Nakazy i bodźce materialnego zainteresowania	628
3. Kurs walutowy	632
4. Cła importowe, opłaty (obciążenia) oraz dopłaty importowe i eksportowe	636
5. Inne instrumenty polityki handlowej	643

LITERATURA CYTOWANA W PRACY	645
INDEKS NAZWISK	656
INDEKS RZECZOWY	658
SPIS TREŚCI W JĘZYKU ROSYJSKIM	670
SPIS TREŚCI W JĘZYKU ANGIELSKIM	675